

جزئیات توافق لوزان از زبان امریکایی‌ها

کاخ سفید در پایان مذاکرات لوزان، بیانیه‌ای حاوی «مولفه‌های برنامه اقدام مشترک جامع»، منتشر کرد. بندهای این بیانیه در ادامه آمده است:

غنی‌سازی

- تعداد سانتریفیوژهای ایران از ۱۹۰۰۰ کنونی به ۶۱۰۴ دستگاه میرسد، که در ۱۰ سال آینده تنها ۵۰۶۰ عدد از آن‌ها اورانیوم غنی‌سازی خواهد کرد. تمامی سانتریفیوژها از نوع IR-۱ خواهد بود.
 - ایران موافقت کرده دستکم به مدت ۱۵ سال، بالای ۳،۶۷ درصد غنی‌سازی نکند.
 - ایران موافقت کرده است که به مدت دستکم ۱۵ سال، ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود را از مقدار ۱۰۰۰۰ کیلوگرم کنونی، به ۳۰۰ کیلوگرم کاهش دهد.
 - تمامی سانتریفیوژهای اضافی ایران تحت نظارت آژانس ذخیره شده و تنها برای جایگزینی سانتریفیوژهای فعال مورد استفاده قرار می‌گیرند.
 - ایران موافقت کرده است که تا ۱۵ سال هیچ تأسیسات غنی‌سازی تازه‌ای نسازد.
 - زمبندی گریزایران (زمانی که طول می‌کشد ایران مواد غنی‌شده کافی برای یک سلاح داشته باشد) در حال حاضر بین ۲ تا ۳ ماه ارزیابی می‌شود. این زمانبندی ذیل این چارچوب، برای دستکم ۱۰ سال، به دستکم یک سال افزایش می‌یابد.
 - ایران تأسیسات خود در فردو را تبدیل می‌کند، به نحوی که دیگر برای غنی‌سازی اورانیوم به کار نرود.
 - ایران موافقت کرده تا به مدت دستکم ۱۵ سال در تأسیسات فردو غنی‌سازی اورانیوم انجام ندهد.
 - ایران موافقت کرده تا تأسیسات فردو را به نحوی تبدیل کند که تنها برای اهداف صلح‌آمیز به کار گرفته شود (به مرکز تحقیقات هسته‌ای، فیزیک، فناوری).
 - ایران موافقت کرده تا دستکم به مدت ۱۵ سال در فردو تحقیقات و توسعه مرتبط با غنی‌سازی اورانیوم انجام ندهد.
 - ایران به مدت دستکم ۱۵ سال هیچ مواد شکافت‌پذیری در فردو نخواهد داشت.
 - تقریباً دو سوم سانتریفیوژها و زیرساخت‌های فردو حذف خواهد شد. سانتریفیوژهای باقی مانده نیز اورانیوم غنی نخواهد کرد. تمامی سانتریفیوژها و زیرساخت‌های مربوطه تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار می‌گیرد.
- ایران برای ۱۰ سال، تنها در تأسیسات نطنز و با تنها ۵۰۶۰ سانتریفیوژ نسل اول (IR-1) اورانیوم غنی‌سازی می‌کند.**
- ایران موافقت کرده تا برای ۱۰ سال، تنها با استفاده از سانتریفیوژهای نسل اول خود (IR-1) در نطنز غنی‌سازی کرده و تمامی سانتریفیوژهای پیشرفته خود را برمی‌دارد.
 - ایران ۱۰۰۰ سانتریفیوژ IR-2M خود را که در حال حاضر در نطنز نصب شده، برداشته و به مدت ۱۰ سال آن‌ها را در انبار تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار می‌دهد.
 - ایران برای دستکم ۱۰ سال از مدل‌های IR-2، IR-4، IR-5، IR-6 یا IR-8 برای تولید اورانیوم غنی‌شده استفاده نمی‌کند. ایران براساس یک زمانبندی و مولفه‌هایی که با ۵+۱ مورد توافق قرار می‌گیرد، با سانتریفیوژهای پیشرفته خود، فعالیت‌های تحقیقات و توسعه خواهد داشت.
 - برای ۱۰ سال، غنی‌سازی و تحقیقات و توسعه غنی‌سازی محدود خواهد بود، تا از زمان گریز یک ساله اطمینان حاصل شود. پس از ۱۰ سال، ایران به طرح غنی‌سازی و تحقیقات و توسعه غنی‌سازی که به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه شده و مطابق با برنامه اقدام مشترک جامع و ذیل پروتکل الحاقی مقید خواهد بود، که منجر به محدودیت‌های مشخص بر ظرفیت غنی‌سازی می‌شود.

بازرسی و شفافیت

آژانس بین‌المللی به تأسیسات هسته‌ای ایران، از جمله به تأسیسات غنی‌سازی این کشور در نطنز و تأسیسات غنی‌سازی پیشین آن در «فوردو» دسترسی منظم خواهد داشت و در این راستا از پیشرفته‌ترین و مدرن‌ترین فناوری‌های نظارتی استفاده خواهد کرد.

• بازرسی‌ها به زنجیره تأمین که پشتیبان برنامه هسته‌ای ایران است، دسترسی خواهند داشت. سازوکارهای بازرسی و شفافیت جدید با نظارت دقیق بر اجزا و مواد هسته‌ای ایران از انحراف این برنامه به سمت برنامه‌ای مخفیانه جلوگیری خواهد کرد. بازرسی‌ها به زنجیره تأمین که پشتیبان برنامه هسته‌ای ایران است، دسترسی خواهند داشت. سازوکارهای بازرسی و شفافیت جدید با نظارت دقیق بر اجزا و مواد هسته‌ای ایران از انحراف این برنامه به سمت برنامه‌ای مخفیانه جلوگیری خواهد کرد.

• بازرسی‌ها به معاون اورانیوم دسترسی خواهند داشت و در کارخانه‌های اورانیوم که ایران به مدت ۲۵ سال اقدام به تولید کیک زرد کرده پایش مستمر انجام خواهد داد.

• بازرسی‌ها از روتورهای سانتریفیوژ ایران نظارت مستمر به عمل خواهند آورد و تأسیسات تولید و ذخیره اورانیوم ایران را برای ۲۰ سال در معرض نظارت قرار خواهند داد. پایگاه ساخت سانتریفیوژ ایران متوقف شده و تحت نظارت مستمر قرار خواهد گرفت.

• تمامی سانتریفیوژها و زیرساخت‌های برداشته شده از فوردو و نطنز تحت نظارت مستمر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار خواهند گرفت.

• یک کانال تدارکاتی انحصاری به منظور نظارت و تأیید تک تک موارد مربوط به تأمین، فروش و انتقال مواد و فناوری‌های هسته‌ای و مواد دارای استفاده‌های دوگانه به ایران ایجاد خواهد شد.

• ایران با اجرای پروتکل الحاقی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی موافقت کرده که به آژانس امکان اطلاعات و دسترسی بیشتر به برنامه هسته‌ای ایران، هم در تأسیسات اعلام شده و هم در تأسیسات اعلام نشده فراهم می‌آورد.

• ایران ملزم خواهد بود به آژانس دسترسی‌های لازم برای تحقیق درباره تأسیسات مشکوک این کشور یا تحقیق درباره ادعاهای وجود تأسیسات غنی‌سازی پنهان، تأسیسات تبدیل (اورانیوم)، تأسیسات تولید سانتریفیوژ یا تأسیسات تولید کیک زرد در هر نقطه از آن کشور فراهم کند.

• ایران موافقت کرده کد اصلاحی ۳،۱ که مستلزم اطلاع‌رسانی زودهنگام درباره ساخت تأسیسات جدید است را اجرا کند.

• ایران اقدام به اجرای مجموعه‌ای مورد توافق از اقدامات برای پرداختن به نگرانی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره جنبه‌های نظامی احتمالی برنامه هسته‌ای خود خواهد کرد.

راکتورها و بازفرآوری

• ایران موافقت کرده رآکتور تحقیقاتی آب سنگین در اراک را بر اساس طراحی مورد توافق با ۱+۵، بازطراحی و بازسازی کند، به نحوی که دیگر پلوتونیوم سطح تسلیحاتی تولید نکرده و تحقیقات و تولید رادیو ایزوتوپ را امکان‌پذیر کند.

• هسته اصلی رآکتور که می‌توانست مقادیر قابل توجه پلوتونیوم سطح تسلیحاتی تولید کند، نابود شده یا از کشور خارج می‌شود.

• ایران در طول عمر رآکتور، تمام سوخت مصرف شده رآکتور را به خارج از کشور منتقل می‌کند.

• ایران به صورت نامحدود، متعهد شده است که دست به بازفرآوری یا تحقیق و توسعه بازفرآوری بر سوخت هسته‌ای مصرف شده، انجام ندهد.

• ایران به مدت ۱۵ سال، فراتر از نیازهای رآکتور اصلاح شده اراک، آب سنگین انباشت نکرده و تمامی آب سنگین باقی مانده را در بازارهای بین‌المللی به فروش می‌رساند.

• ایران به مدت ۱۵ سال، هیچ رآکتور آب سنگین دیگری نمی‌سازد.

تحریم‌ها

- ایران در صورتی که به صورتی قابل راستی‌آزمایی به تعهدات خود پایبند باشد، تخفیف تحریمی دریافت خواهد کرد.
- آمریکا و اتحادیه اروپا زمانیکه آژانس تأیید کند ایران تمام گام‌های کلیدی مرتبط با هسته‌ای را برداشته، تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای را تعلیق خواهند کرد. در هر زمان که ایران به تعهدات خود عمل نکند، این تحریم‌ها فوراً به جای خود باز می‌گردند.
- معماری تحریم‌های مرتبط با هسته‌ای ایالات متحده در بخش اعظم دوره توافق حفظ شده و امکان بازگشت فوری آن‌ها در صورت بروز مورد جدی عدم-کارایی را فراهم می‌کند.
- تمامی قطعنامه‌های پیشین شورای امنیت سازمان ملل مرتبط با مسئله هسته‌ای ایران همزمان با تکمیل اقدامات مرتبط با هسته‌ای که نگرانی‌های کلیدی (غنی‌سازی، فردو، اراک، ابعاد احتمالی نظامی و شفافیت) را پاسخ دهد، برداشته می‌شود.
- با این حال، مجوزهای اصلی در قطعنامه شورای امنیت سازمان ملل (آن‌هایی که مربوط به انتقال فعالیت‌ها و فناوری‌های حساس است)، با یک قطعنامه‌های جدید شورای امنیت سازمان ملل که برنامه اقدام مشترک جامع را تأیید می‌کند، بار دیگر برقرار می‌شوند. این (قطعنامه) همچنین کانال اکتساب فوق‌الذکر را ایجاد می‌کند، که یک تمهید شفاف‌سازی کلیدی به شمار می‌آید. در این قطعنامه، محدودیت‌های مهم بر تسلیحات متعارف و موشک‌های بالستیک و همچنین مجوزهایی که اجازه بازرسی محموله‌ها و بلوکه‌داری‌ها را می‌دهد، وجود خواهد داشت.
- یک روند حل مناقشه تعریف می‌شود که تمامی طرف‌های برنامه اقدام مشترک جامع را قادر می‌سازد برای حل اختلاف نظرها در مورد اجرای برنامه اقدام مشترک جامع، تلاش کنند.
- در صورتی که یک مسئله عدم-کارایی قابل توجه را نتوان از طریق آن روند حل کرد، آنوقت تمامی تحریم‌های پیشین سازمان ملل می‌توانند بار دیگر اعمال شوند.
- ذیل توافق، تحریم‌های ایالات متحده مرتبط با مسئله تروریسم، نقض حقوق بشر و موشک‌های بالستیک پابرجا خواهند بود.

زمانبندی

- به مدت ۱۰ سال، ایران ظرفیت غنی‌سازی و تحقیق و توسعه خود را محدود می‌کند، که این امر زمان گریز دستکم یک ساله را تضمین می‌کند. فراتر از آن، ایران به طرح‌های غنی‌سازی بلندمدت و تحقیق و توسعه غنی‌سازی که با ۱+۵ به اشتراک گذاشته شده، مقید خواهد بود.
- به مدت ۱۵ سال، ایران عناصر اضافی برنامه خود را محدود خواهد کرد. به عنوان نمونه، ایران تأسیسات غنی‌سازی جدید یا رآکتورهای آب سنگین نساخته و ذخایر اورانیوم غنی‌شده خود را محدود کرده و فرآیندهای پیشرفته شفافیت را می‌پذیرد.
- تمهیدات مهم بازرسی و شفاف‌سازی پس از ۱۵ سال نیز ادامه خواهد داشت. پایبندی ایران به پروتکل الحاقی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، از جمله دسترسی قابل توجه و تعهدات شفاف‌سازی، دائمی خواهد بود. بازرسی‌های قدرتمند زنجیره تأمین اورانیوم ایران برای دستکم ۲۵ سال، ادامه خواهد داشت.
- حتی پس از دوره سخت‌ترین محدودیت‌های برنامه هسته‌ای ایران، ایران همچنان عضوی از پیمان منع گسترش هسته‌ای است، که ایران را از توسعه و دستیابی به تسلیحات هسته‌ای منع کرده و اعمال پادمان‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر این برنامه را ضروری می‌کند.